

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

IV/ 01649 - 0 / 2020

Érkezett:

2020 SZEPT 29.**Dr. Kása Norbert**

KÁSA ÜGYVÉDI IRODA

Alkotmánybíróság részére**Szegedi Törvényszék****6720 Szeged, Széchenyi tér 4.
útján****Tisztelt Szegedi Törvényszék!**

Alulírott [REDACTED] indítványozó az Abtv. 27. §. alapján alkotmányjogi panasszal fordulok az Alkotmánybírósághoz a Szegedi Törvényszék BV. Csoportja 2.F.199/2020/9. számú és a Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.1069/2020/2. számú végzésével szemben.

Tisztelettel kérem, hogy a panaszt az ügy összes iratával szíveskedjenek az Alkotmánybírósághoz felterjeszteni.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Dr. Kása Norbert ügyvé

fogvatartás helye: Szegedi Fegyház és

Börtön III. Objektum Iggyő-Nagytal indítványozónak a jogi képviselője az Alaptörvény 24. cikk (1) bek. és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII tv. (Abtv.) 27. § (1) bek. alapján

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Szegedi Törvényszék BV. Csoportja 2.F.199/2020/9. számú és a Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.1069/2020/2. számú végzésének alkotmányellenességét tekintettel arra, hogy a hivatkozott végzésben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jog korlátozására került sor, minek okán a határozatokat az Abtv. 43. § (1) bek. alkalmazásával semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

I/a.) A pertörténet ismertetése:

A Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjának BV bírója 2.F.199/2020/9. számú végzésével 2020. június 18. napján az elítéltet a Bvtv 87. § (1) bek. alapján kizárta a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből. Fellebbezés folytán a Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.1069/2020/9. számú végzésével a döntést 2020. június 30. napján helybenhagyta, az véglegesség vált.

I/b.) A tényállás ismertetése:

[REDACTED] terheltet csalás bűntette és más bűncselekmények miatt a Kecskeméti Törvényszék 2016. február 01. napján kelt 8.B.310/2012/70. sz. ítéletével és a Szegedi Ítélőtábla Bf.III.292/2016/25. sz. ítéletével 2017. március 31. napján jogerősen 6 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 6 év közügyektől eltiltásra és 3 év foglalkozástól eltiltásra ítélte és úgy rendelkezett, hogy az elítélt legkorábban a szabadságvesztés büntetés háromnegyed részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

[REDACTED] elítélt 2017. június 26. napján 10 órára kapott behívót a Kecskeméti Törvényszék 8.B.310/2012/70. számú ítéletével, a Szegedi Ítélőtábla Bf.III.292/2016/25. sorszámu határozatával kiszabott 6 (hat) év szabadságvesztés megkezdése végett a Pálhalmi Országos BV Intézetbe.

Egészségi állapotára tekintettel 2017. június 01. napján meghatalmazott védő útján kérte a Bv.tv. 39. § (1) bek.-re figyelemmel a (2) bek. a) pontja alapján halasztás engedélyezését, melyet a Kecskeméti Törvényszék 8.B.310/2012/98. sz. végzésével elutasított. Ezen végzés ellen 2017. 06. 15-én fellebbezést nyújtott be a Szegedi Ítélőtáblához, csatolva az orvosi dokumentációt is, valamint igazságügyi orvosszakértői leletet és véleményt.

Az Ítélőtábla 2017.06.22-én Bpkf.I.395/2017/2. sz. végzésével a Kecskeméti Törvényszék 8.B.310/2012/98. sz. végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította, egyben értesítette a Törvényszék BV csoportját a szabadságvesztés végrehajtásának függőben tartása végett, melyre tekintettel a BV. OPK a büntetés megkezdésére vonatkozó felhívását 2017.06.26. napján kelt 30500-7/16259-4/2017. sz. iratával visszavonta és értesítette annak tárgytalanná tekintéséről, illetve arról, hogy a bíróság döntésének függvényében kerülhet sor újabb intézkedésükre.

Ennek megfelelően benne kialakult az a meggyőződés, hogy a bíróság végleges döntéséig a jogorvoslatra tekintettel nem kell megkezdenie a szabadságvesztés letöltését, tehát nem kell jelentkeznie annak végrehajtására.

Orvosszakértői vizsgálatot követően a Kecskeméti Törvényszék 2017. 09. 13-án kelt végzésével (8.B.310/2012/110.) a halasztási kérelmet ismételten elutasította, melyet a fellebbezés folytán a Szegedi Ítélőtábla 2017. november 08. napján Bpkf.III.635/2017/2. sz. végzésével helybenhagyott. Ennek kapcsán meghatalmazott jogi képviselő a törvényesség érdekében a Legfőbb Ügyészhez fordult, aki a BV.1202/2017/1-I. sz. 2018.01.05. napján kelt levelében tájékoztatta arról, hogy a törvényesség érdekében bejelenthető jogorvoslatra okot adó törvénysértés megállapítására nem lát alapot, így azt nem is kezdeményezi.

Mivel az egészségi állapota tovább romlott, így ismételten halasztás iránti kérelmet terjesztett elő a Kecskeméti Törvényszékhez 2018. március 14-én, csatolva [REDACTED] és [REDACTED] igazságügyi szakértői véleményét. Ezen kérelmet a Kecskeméti Törvényszék 8.B.310/2012/129. sz. és 2018. márc. 22-én kelt végzésével elutasította.

Jogi képviselője 2018. március 26-án értesítette a Kecskeméti Törvényszék BV csoportját, hogy önhibáján kívül, egészségügyi állapotára tekintettel 2018. márc. 27-én nem tud megjelenni a BV Intézetben. Természetesen ezt vele közölte is és tudatta, hogy egyidejűleg a Szegedi Ítélőtáblához fellebbezést nyújtott be. Erre tekintettel a Szegedi Fellebbviteli Főügyészséggel egyetértve a Szegedi Ítélőtábla 2018. május 03-án a Bpkf.I.239/2018/3. sz. végzésével a Kecskeméti Törvényszék 8.B.310/2012/129. sz. végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította. Ennek kapcsán elrendelték igazságügyi szakértői vizsgálatát és vélemény készítését, melyet a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Kecskeméti Intézete

végzett, illetve készített. Egészségügyi állapotára is tekintettel számára már követhetetlen volt az egész eljárás, ezért 2018. május 29-én megjelent a Kecskeméti Rendőrkapitányságon annak tisztázása végett, hogy a büntetés letöltésének megkezdése végett keresik-e. Erről a rendőrség hivatalos igazolást adott ki a számára miután tisztázódott, hogy nem kell bevonulnia a BV Intézetbe. Ez ismételten megerősítette benne azt a tudatot, hogy amíg a végleges döntés meg nem születik, addig nem kell megkezdeni a szabadságvesztés végrehajtását. Ebben egyébként jogi képviselője mindvégig meg is erősítette és bízta. A kirendelt szakértői vélemény (2018.06.13.) megerősítette az egészségi állapot életet közvetlenül veszélyeztető voltát és javaslatot tett, illetve indokoltnak tartotta polgári kórházban való gyógykezelését. Ennek ellenére a Kecskeméti Törvényszék 2018. augusztus 24-én (8.B.310/2012/144. sz. végzés) elutasította a halasztási kérelmet, melyet a Szegedi Ítéltábla 2018. november 21. napján (Bpkf.III.600/2018/5. sz. végzés) helybenhagyott.

Megjegyzem, hogy minden halasztással kapcsolatos ügyintézés jogi képviselője végzett ugyanúgy, mint az ítélettel kapcsolatos jogorvoslatokat is, melyekkel kapcsolatban szintén kezdeményezte a végrehajtás felfüggesztését, illetve halasztását. Ennek kapcsán került az ügy a Kúriára is, ahol a döntés 2018. november 29-én született meg (Bfv.III.1.034/2018/8. sz. végzés). Időközben küldtek egy felhívást a szabadságvesztés megkezdésére 2019. febr. 28-ára. Jogi képviselője az egészségügyi állapotára tekintettel közölte, hogy nem kell jelentkeznie, mert újabb vizsgálatokat és szakértői vélemény kiegészítését kérte az aktuális állapotnak megfelelően, melynek kapcsán a szakértők megállapították, hogy az állapota továbbra is „életet közvetlen veszélyeztető” állapotba sorolható (2019. február 08.). Erre tekintettel ismételt halasztási kérelem lett benyújtva, melyet a Kecskeméti Törvényszék elutasított 2019.02.18-án kelt 8.B.310/2012/155. sz. végzésével. Fellebbezését, mint elkésettet a Törvényszék szintén elutasította, míg jogi képviselője fellebbezését a Szegedi Ítéltábla bírálta el 2019. május 07-én, melynek kapcsán a Törvényszék végzését helybenhagyta (Bpkf.I.198/2019/6. végzés).

Időközben kegyelmi kérelmet is előterjesztettek a Köztársasági Elnökhöz.

Ő viszont ekkor már annyira rossz állapotban volt, hogy megszakított minden kapcsolatot a környezetével és elvonult egy magányos helyre abban a tudatban, hogy még nem kell megkezdeni a szabadságvesztés letöltését, mivel az ezzel kapcsolatos teljes körű ügyintézés jogi képviselője intézi, valamint mivel arra újabb határidőt/felhívást nem kapott. Erről egyébként semmilyen módon nem is értesült a távolléte alatt, mivel ezt vele senki nem közölte. Miután azonban értesült a koronavírus járványról, hazajött a családjához. Ekkor szembesült azzal, hogy a kegyelmi kérvényt is elutasították és világossá vált számára, hogy meg kell kezdenie a büntetése letöltését. Össze is készítette a szükséges bevonuló csomagot magának és jelentkezni kívánt a rendőrségen ugyanúgy, ahogyan azt már korábban is megtette, de időközben az egyik hajnalon jöttek érte a rendőrök és előállították. A koronavírus miatt is bizonytalan volt, hogy megkezdheti-e a letöltést, vagy mi az eljárás ilyen helyzetben. Közölte velük, hogy a csomagot már elkészítette, mert jelentkezni szándékozott és kérte, hogy azt had vigye magával, de ezt a kérését megtagadták. Ezen állítást az előállító rendőrök igazolni tudják, de az állítását volt felesége is alá tudja támasztani.

I/c.) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

A végzéssel szemben a Be. 615. § (1) és (2), valamint (5) bek. értelmében fellebbezésnek nincs helye. A perújítás, valamint felülvizsgálat kezdeményezésére pedig törvényi lehetőség nincs.

I/d.) Határidő:

Az Alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő 2020. július 02. napján a II. fokú döntés átvételétől indult, mely az Abtv. 30. § (1) bek. alapján megtartásra került.

I/c.) Az indítványozó érintettségének bemutatása:

██████████ elítélt mint a feltételes szabadságra bocsátásból kizárt, minek okán érintettsége további bizonyítást nem igényel.

I/f.) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta és a felmerült kérdés így alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés:

A jelenleg panaszolt BV. bírói végzés (2.F.199/2020/9.), mind a Szegedi Törvényszék fellebbezés folytán hozott 5.Bpkf.1069/2020/2. számú végzése alapjogsérelmet okozott az alábbiakban kifejtettre tekintettel.

Az irányadó tényállás szerint kijelenthető és állítható, hogy ██████████ elítélt a büntetését önhibáján kívül nem kezdte meg, mert bízott a kérelme kedvező elbírálásában, melyre számára az igazságügyi szakértők véleményei, az Ítéletábra egyes döntései és a jogi képviselője állásfoglalása is alapot szolgáltatottak. Mindvégig a jogi képviselője iránymutatásaira és tanácsaira hagyatkozott, különös tekintettel az egészségi állapotára, továbbá arra, hogy a büntetőeljárással kapcsolatos dolgokban jogi képviselője jártas. Amikor viszont végleg tudatosult benne, hogy a büntetése lerögzését meg kell kezdeni, arra minden előkészületet megtette és megkezdésére jelentkezni is kívánt, de erre már önhibáján kívül nem volt lehetősége.

Az ügygel kapcsolatban az elítélt becsatolta az egészségügyi állapotára vonatkozó iratokat, köztük az irányadó egészségügyi-, orvosszakértői véleményeket, valamint a halasztással kapcsolatos és fentebb hivatkozott bírósági és rendőrségi iratokat is. Ügyében a büntetés-végrehajtási bíró korábban már tartott meghallgatást, de a bíró személyében történt változás miatt az ismételt meghallgatásra 2020. június 18-án került sor. Nevezett az első és az ismételt meghallgatáson is érdemben nyilatkozott és következetesen adta elő az önhibát cáfoló tényeket, melyeket a becsatolt iratok is alátámasztanak. Mindvégig és következetesen hivatkozott egészségügyi állapotára, amit a becsatolt igazságügyi szakértői vélemények kétséget kizáróan alátámasztanak, valamint ebből is adódó azon ténybeli tévedésére, hogy újabb felhívásra várt a szabadságvesztés megkezdésére, melyben megjelöli azt a „határidőt”, amikor jelentkeznie kell a megjelölt BV Intézetben.

Álláspontom szerint a tévedésre egészségi állapotát figyelembe véve, de különösen a halasztással kapcsolatos eljárások történeti tényállását figyelembe véve alappal hivatkozhatott. Különösen amikor a 2017. június 26. napjára szóló felhívást a halasztási kérelemre tekintettel visszavonták és a kérelem jogerős elutasítását (2017. november 08.) követően kapott újabb felhívást 2018. március 27. napjának 10 órájára, aminek „életet közvetlen veszélyeztető”-nek minősülő betegsége folytán nem tudott eleget tenni. Újabb halasztási kérelem folytán a Szegedi Ítéletábra (Bpkf.I.239/2018/3. számú végzésével elrendelte a szabadságvesztés végrehajtásának függőben tartását, melyről a Kecskeméti Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportját értesítette. Ugyanakkor ██████████ a Büntetés-Végrehajtás Országos Parancsnoksága Központi Szállítási és Nyilvántartási Főosztály Felhívási Osztálytól nem kapott értesítést, mint az az első felhívás kapcsán történt (2017. június 26.). Ezért is volt 2018. május 29-én a Kecskeméti Rendőrkapitányságon annak tisztázása végett, hogy be kell-e vonulnia a szabadságvesztés megkezdésére, amiről igazolást is kapott. A halasztási kérelem jogerős elutasítását (2018. november 21., Szegedi Ítéletábra Bpkf.III.600/2018/5.) követően kapott ismételt felhívást, hogy 2019. február 28. napján 10 órakor jelentkezzen a szabadságvesztés megkezdése végett.

Ennek kapcsán szakértői vélemény becsatolásával 2019. február 12-én ismételten az „életet közvetlen veszélyeztető” egészségi állapotra tekintettel halasztási kérelem lett benyújtva, melyet jogerősen a Szegedi Ítéletábra Bpkf.198/2019/6. sz. végzésével 2019. május 07. napján utasított el.

[REDACTED] ezen alkalommal sem kapott értesítést a felhívás visszavonásáról, mint ahogyan az előző alkalommal történt. Mindezek alapján kellő alappal, mint életbeli realitást, feltételezte, hogy újabb felhívást fog kapni, amiben megjelölik az időpontot, amikor meg kell jelennie a szabadságvesztés megkezdésére. Ezt meghallgatása alkalmával is következetesen adta elő, illetve többször is hangoztatta és ugyanígy tett az egészségi állapota vonatkozásában.

A büntetés-végrehajtási bíró az egészségi állapotot – mint a tudattartalmat befolyásoló tényezőt – nem tekintette a tényállás részének, így arra nem is vont le jogi következtetést, holott az elítélt tudattartalmára vonatkozó megállapítások a tényállás részének tekintendők, erre tekintettel a figyelmen kívül hagyásuk a tényállás hiányos megállapításához vezet. (Kúria Bfv.764/2018/8.)

Ugyanakkor az önhibát viszont a tényállás részének tekintette és nem a tényállásból vont le arra vonatkozó jogi következtetést, így figyelmen kívül hagyta az elítélt tudattartalmát, ezáltal annak tévedését. Jelen esetben ugyanis az elítélt azon tény vonatkozásában tévedett, hogy a szabadságvesztést meg kell-e kezdenie és ezen ténybeli tévedésre alapos oka is volt, mert kellő alappal volt abban a téves felvetésben, hogy az újabb felhívás kibocsátásáig nem kell megkezdnie a szabadságvesztés letöltését. A tévedés kapcsán a törvény lényegében azt fejezi ki, hogy a cselekményt annak a tényállási (elemnek) ismérvenek a figyelmen kívül hagyásával kell minősíteni, amelyben az elkövető tévedett, ami jelen esetben a szabadságvesztés letöltésének megkezdése és annak határideje. Erre tekintettel a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárás Bv. tv. 87. § /1/ bekezdésében írt feltételei nem állapíthatók meg, mivel a tévedés az önhibát kizárja. Ugyanakkor tényként lehet azt is megállapítani, hogy az elítélt, miután tudatosult benne, hogy meg kell kezdeni a szabadságvesztés letöltését, arra megtette az előkészületeket, de ekkor már nem volt konkrét határideje és így ebben a rendőrség meg is előzte.

Az irányadó tényállás szerint megállapítható, hogy az elítélt nem kívánta kivonni magát a büntetés-végrehajtás hatálya alól, csupán könnyelműen bízott az általa téves feltevésen alapuló azon meggyőződésében, hogy a szabadságvesztés letöltését az eljárások jogerős befejezését követő újabb felhívásban megjelölt határidőben kell megkezdenie.

A büntetés-végrehajtási bíró a tényállás teljes felderítésére a bíróváltás és a koronavírus járvány előidézte okok miatt nem törekedhetett, hiszen a meghallgatásra és a döntésre a tárgyalási jegyzék szerint csupán 15 perc állt rendelkezésére. Ennek ellenére igyekezett eleget tenni a törvény által előírt szabályoknak és biztosította az eljárás résztvevőinek, hogy felszólaljanak és jogukat a törvényben előírtaknak megfelelően gyakorolják. Ugyanakkor a felszólalások végeztével az azonnal kihirdetett végzés is eljárási kényszerű tükrözőtt, ami nyilvánvalóan nem tudott indokolásában reagálni a meghallgatáson és a felszólalásokban elhangzottakra, aminek okán az elítélt okszerű védekezését kellő alappal nem vette figyelembe. Kétségtelenül és nem vitathatóan állapította meg, hogy az elítélt a szabadságvesztés megkezdésére kézbesített felhívásban figyelmeztetést kapott a következményekre és arra is, hogy a halasztásra irányuló eljárás esetén is ugyanazok az előírások. Ugyanakkor a meghallgatás alkalmával és az indokolásban is kizárólag ezen objektív tényekhez ragaszkodott és kérdései is kizárólag erre irányultak, miszerint az elítélt a figyelmeztetéseket elolvasta-e és tudomásul vette-e. Nem vette figyelembe azt, hogy az elítélt mindvégig következetesen hivatkozott az egészségi állapotára – szakértői véleményekkel alátámasztva kellő jogalappal – valamint a halasztási kérelmekkel kapcsolatos eljárások őt megterhesztő és tévedésben tartó intézkedéseire.

A fentiekre tekintettel álláspontom szerint a büntetés-végrehajtási bíró a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről történő kizárás szempontjából releváns bizonyítási adatokat nem vizsgálta meg gondosan és érdemben nem vette figyelembe az önhibát kizáró bizonyítékokat.

Az elítéltnak kézbesített felhívás figyelmeztetés részének 7. pontjában ugyan szerepel, hogy a halasztási kérelemmel kapcsolatos eljárás nem mentesíti a megjelenési kötelezettség alól, de a gyakorlatban ezt a hatóság megtevéseztően alkalmazta. Nevezetesen az első alkalommal értesítést küldött arról, hogy a megjelenési kötelezettségének nem kell eleget tenni. A második alkalommal viszont a bíróság felhívása ellenére ezt már nem tette meg. Ezt a rendőrségen való megjelenés egyértelműen bizonyítja, mint ahogy azt is, hogy az elítélt a tőle elvárható gondossággal járt el. A későbbiekben kellő alappal alakult ki benne az a téves feltevés, hogy a halasztással kapcsolatos eljárás jogerős befejezéséig nem kell megkezdeni a szabadságvesztés végrehajtását, amelyben jogi képviselője mindvégig meg is erősítette. De kellő alapot szolgáltatott erre az a tény is, hogy a második felhívást követő halasztási eljárás során nem kapott a felhívást tárgytalanná tevő iratot sem. Így jogalappal feltételezhette, hogy az újabb felhívás megérkezéséig nem kell megkezdeni a szabadságvesztés végrehajtását, annál is inkább mivel erre újabb határidő sem volt meghatározva.

Az utolsó felhívásban 2019. február 28-a volt megjelölve a szabadságvesztés büntetés megkezdésének határnapjaként, ugyanakkor a jogerős halasztást elutasító határozat 2019. május 07. napján született, ami az elítélt tévedését kétségsbe vonhatatlanul tovább erősítette és megalapozta abban a feltevésben, hogy várja az újabb felhívást a bevonulásra.

A feltételes szabadságra bocsátás feltételeiből való kizárás jogi szabályozásával a jogalkotó értelmezhető szándéka az volt, hogy szankcionálja azt az elítélti magatartást, amivel a szabadságvesztés végrehajtását megghiúsítani törekszik, vagy annak megkezdését szándékosan, illetve felróható gondatlansággal nem kezdi meg. Erre viszont az elítélt tudattartalmából lehet egyértelműen következtetni. Jelen esetben a kizárás lehetőségének objektív tényállási elemei kétségtelenül megállapíthatók a tárgyi oldal tekintetében. Az alanyi oldalon viszont sem a szándékosság, sem pedig a felróható gondatlanság nem állapítható meg, mert ezt az elkerülési szándék hiánya, másrészt a megalapozott tévedés kizárja, ezáltal az önhiba nem róható fel.

A jogalkotónak az önhiba törvényi tényállásba emelésével nyilvánvalóan és egyértelműen az volt a szándékolt akarata, hogy a jogalkalmazó ne csupán az objektív tények alapján – nevezetesen, ha az elítélt határidőben nem kezdi meg a szabadságvesztés végrehajtását – döntsön, hanem teljes körűen vizsgálja meg, hogy ez a mulasztás felróható-e az elítéltnak és nem áll-e fenn a felelősségét kizáró körülmény, mint jelen esetben. A jogalkotó a jogalkalmazóra bízta annak eldöntését, hogy az önhiba objektív feltételeinek meglétéén túl a szubjektív feltételek fennállnak-e, ezért arra is ki kell terjedni a tényállás felderítésének és helyes megállapításának, amely jelen esetben azonban nem történt meg. A fentiek alapján álláspontom szerint törvénytörő az önhiba megállapítása, mert kizárólag objektív tényekre alapozott és a bíróságok itt a tényállás részének tekintették és arra a megjelölt bizonyítékokból nem is vontak le jogi következtetést. Nem vették figyelembe a hatóság felhívással kapcsolatos mulasztását, ami az elítélt tévedését megalapozta és azt sem, hogy az egészségi állapotának tudatot befolyásoló volta közrejátszott a helyes döntés meghozatalában. A határozatok indokolásában kizárólag arra hivatkoztak, hogy az elítélt a 2019. február 28-i felhívásra nem vonult be, de nem tértek ki annak indokolására, hogy azt miért nem tette meg és nem indokolták az ezzel kapcsolatos tévedés cáfolatát. Az elsőfokú bíróság az egészségügyi állapotra vonatkozóan csupán egy mondatban tér ki, amikor azt mondja, hogy „a betegségét a bíróság vizsgálta, az nem akadályozta volna a bevonulásban.” Arra viszont nem tér ki, hogy ezen megállapítását milyen tényekre alapozza, holott a rendelkezésre álló orvosi dokumentációk és szakértői véleményekre tekintettel a Bv. tv. 50. § /1/ bek. k/ pontja alapján szakértői vizsgálatot rendelhetett volna el, ami a határozat rendelkezésére tekintettel szükséges is lett volna. Annál is inkább, mivel egészségi állapotára tekintettel olyan gyógyszereket szedett, amelyek a központi idegrendszerre erős hatással vannak és adott esetben tudattompító hatást is kiválthatnak, ezáltal befolyásolhatják az egyén ítélőképességét és tudattartalmát, ami a tévedést még inkább felerősíti. Ennek megítélése viszont olyan szakkérdés, amely igazságügyi szakértő kompetenciájába tartozik. Ugyanakkor azt sem vették figyelembe, hogy az elítélt azért vonult el egy magányos helyre – megszakítva ezzel a kapcsolatot a

külvilággal -, hogy a gyógyszerek szedését abbahagyva tudata kitisztuljon és kontrollálni tudja döntését. Nem az a cél vezérelte, hogy kivonja magát a büntetésvégrehajtás alól, mert abban az esetben nem tért volna haza lakására és nem készítette volna össze a bevonuló csomagját. Az általa szedett gyógyszerek hatásának „kiürülési” folyamata több hónap elteltét veszi igénybe, amelynek elteltét követően szándékozott is megkezdeni büntetésének letöltését, de ebben a már felhozott objektív körülmények megakadályozták.

A halasztási kérelmek alapját képező szakértői vélemények „életet veszélyeztető állapotot” diagnosztizáltak és szükségesnek tartották az elítélt gyógykezelését, még ha azt a büntetésvégrehajtás keretei között is lehetségesnek tartották. A bv. bírónak és a büntetésvégrehajtás törvényességét felügyelő ügyésznek rendelkezésére álltak az elítélt orvosi dokumentációi, de azokat nem, vagy nem kellő alaposítással vizsgálták és így nem tettek intézkedést az ezzel kapcsolatos tények teljeskörű feltárására, de annak megállapítására sem, hogy az elítélt gyógykezelése szükséges-e.

Álláspontom szerint a bíróság nem tett meg mindent a tényállás teljes felderítése érdekében és főként nem adott számot az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges döntés indokairól. Megsértette a Be. 3. § /6/ bek.-ben előírt azon köteleességét, hogy a mentő körülményeket figyelembe kell venni és azokról az indokolásban is részletesen számot kell adnia.

Ugyanakkor a szükségesség/arányosság kérdését minden esetben vizsgálni kell, mégpedig azért, hogy az adott büntetés alkalmazása valamely más jog védelmében szükséges és arányos-e. Ugyanis nincs olyan szükségesség, amely miatt az eljárás tisztességes voltát arányosan ugyan, de korlátozni lehetne. A tisztességes eljárás (fair trial) követelménye nem csupán az eljárás egyik megkövetelt tulajdonsága, hanem az alkotmányi rendelkezésekben foglalt követelményeken túl az eljárás többi garanciájának az érvényesülését is szolgálja. Erre tekintettel a tényállás részletei felderítésének és ezáltal okszerű megállapításának hiánya miatt az eljárás „mértánytalan” vagy „igazságtalan, avagy „nem tisztességes” voltát eredményezheti. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének eljárási garanciákat tartalmazó cikkei a fair trial mintát adó alkotmányos elemek. [6/1998. (III.11.) AB h.]

Jelen ügy vonatkozásában különös jelentősége van a szükségesség és arányosság vizsgálatának, mert az állam büntető hatalmának érvényesülése áll szemben a szabadsághoz, az egészséghez való alkotmányos joggal és ez utóbbi alapjogok az eset összes körülményére tekintettel megelőzik a pusztán részbeni büntetésvégrehajtási igényt, nevezetesen a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből való kizárást, amely aránytalanul súlyos – 1 év 6 hónap – szabadságelvonást eredményez, ami az elítélt személyét és a benne rejlő társadalomra veszélyességét figyelembe véve szükségtelen a büntetés céljának eléréséhez, annál is inkább mivel a szankció, így a büntetés, nem ölthet megtorlás jellegét.

A másodfokú bíróság határozatának indokolásában szintén az objektív tényekre hivatkozik, amelyeket a fellebbezésben nem is vitattunk. Megállapítja, hogy az elsőfokú bíróság megfelelően és helyesen hivatkozott az elítélten szemben kiszabott büntetés adataira. Ezt kétségtelenül nem lehet vitatni, de ezt indokolásként felhozni is szükségtelen. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság eljárásában hatályon kívül helyezési okot, abszolút eljárási szabálysértést nem talált, de ezt a fellebbezés nem is támadta. Ugyanakkor nem adta okszerű indokát annak, hogy miért adott helyt az önhiba fennállását megállapító indokolásnak, és miért nem vette figyelembe az azt kizáró tévedést megalapozó tényeket, illetve az arra irányuló bizonyítékokat. Azt sem indokolta, hogy miért nem fogadta el az esetlegesen felajánlott bizonyítási eszközöket és miért nem tartotta a bizonyítás felvételét és így tárgyalás tartását szükségesnek, illetve indokoltnak. Tényként állapítja meg, hogy az elítélt legutóbbi felhívását saját kezűleg 2019. január 23. napján átvette és eszerint 2019. február 28. napján be kellett volna vonulnia a BV. Intézetbe, továbbá azt is, hogy a halasztási kérelmét a Kecskeméti Törvényszék 2019. február 18. napján elutasította, mely a Szegedi Ítéltábla határozatával 2019. május 07. napján vált

véglegessé. Ez a bevonulás határnapjához képest több mint kettő hónappal későbbi időpont, ami szintén a tévedés megalapozottságát és ezáltal az önhiba kizárását támasztja alá. Ugyanakkor megállapíthatóan teszi azt is, hogy az elítélt számára mi volt az a határidő, amikor meg kellett volna kezdeni a szabadságvesztés végrehajtását. Benne ez úgy tudatosult, hogy újabb felhívásban megjelölt időpontban kell az abban megjelölt helyen bevonulnia, amire kellő alappal hivatkozhat. Tény hogy a szabadságvesztés megkezdésére vonatkozó felhívás tartalmazza az indokolásban is felhozott figyelmeztetéseket, de ez egy formális nyomtatvány, amely nem alkalmas a speciális esetekre. Nem szokványos ugyanis, hogy többszöri halasztási kérelmekkel kapcsolatos ügyekben kell eljárni.

A hatályos Be. preambulumban leszögezi, hogy a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog érvényesülését biztosítva és az igazság megállapításának igényét szem előtt tartva kell eljárni. A Be. 2. § /1/ bek-re tekintettel tiszteltetben kell tartani az emberi méltóságot, ami a jelen esetben azzal sérült, hogy neglegelték az elítélt tévedésen alapuló mulasztását. Az eljáró bíróságok nem vették figyelembe az ügy speciális és egyedi vonatkozásait. Nevezetesen azt, hogy az igazságügyi szakértői vélemények „életet veszélyeztető” állapotot rögzítettek és azt a megállapítást tették, hogy az elítéltet gyógykezelní kell. Nem vitatható, hogy a gyógykezelés a BV Intézet, illetve a büntetés-végrehajtás keretein belül is végrehajtható lett volna. Erre vonatkozóan azonban sem az eljáró bíróságok, sem pedig a büntetés-végrehajtás nem tett intézkedést. Pusztán azt a tényt állapították meg, hogy a gyógykezelés ott is végrehajtható. Álláspontom szerint a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jog megkövetelné, hogy ilyen speciális esetben ne a megszokott általános gyakorlatot követve járjanak el, hanem olyan felhívást küldjenek az elítéltnak, amelyben a gyógykezelés megkezdését kilátásba helyezve hívják fel a szabadságvesztés letöltésének megjelölt helyen való határidőben történő megkezdésére, vagy erre a sürgősségre való tekintettel elővezetéssel rendelkezzenek.

A Be. 39. § /1/ bek. c/ pontja alapján a halasztási kérelmek kapcsán eljáró bíróságoknak az ügyben hozott határozatokban fel kellett volna hívni az elítélt figyelmét arra, hogy a szabadságvesztés letöltését haladéktalanul kezdje meg a felhívásban megjelölt BV. intézetben, mert ellenkező esetben a Bv. tv. 87. § /1/ bek. alapján kizárható a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből.

A fentiek elmulasztása miatt sérült az elítélt személyi biztonsághoz és egészségének védelméhez való alkotmányos joga is. Az eljáró bíróságok sértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelményét, amik a bírói döntések abszolút korlátját jelentik, nevezetesen azt, hogy a döntések indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően részletesen és kimerítően szükséges számot adniuk. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvényellenes alkalmazását jelenti. (Dr. Sulyok Tamás ABsz. 2015/2. 98-102 oldalak)

Az Alaptörvény XXVIII. cikk /1/ bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor irányadó a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírói gyakorlat. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját elvi jelentőséggel a 6/1998. (III. 11.) AB. határozatban foglalta össze. Az ebben megfogalmazott megállapításokat az Alkotmánybíróság utóbb több döntésében is megerősítette és gyakorlattá formálta. Az így kimunkált alkotmányos mérce értelmében a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egyben olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. A tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben más mérlegelhető jog nem létezik, hiszen már maga is mérlegelés eredménye. A tisztességes eljáráshoz való jog ennek megfelelően valamennyi jogalanyt megillet. A tisztességes eljáráshoz való jog klasszikus területét ugyanis a büntetőeljárások képezik, amelyeknél az érvényesülés egyben a jogállamiság garanciáját is képezi.

Továbbá az Alkotmánybíróság 7/2013. (III.1.) AB. határozatában úgy foglalt állást, hogy a tisztességes eljáráshoz való jognál a bíróságnak az a kötelezettsége fakad, hogy a feleknek az ügy lényeges részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja és ennek értékeléséről határozatában kellő alapossággal és teljeskörűen, kimerítően számot is adjon.

A fentiekre tekintettel az Alaptörvényben (XXVIII. cikk (1) bek.) biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, mint alapjog megsértése a bíróságok döntését érdemben befolyásolta. De az indokolási kötelezettség összefügg a jogorvoslati joggal is (Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés), hiszen a jogorvoslati jog csak a döntés indokainak ismeretében gyakorolható teljességgel.

A 2013. évi CCXL. törvény 87. § /1/ bekezdésében meghatározott kizárás a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből olyan szabályokat tartalmaz, amelyek mind az önhiba, mind pedig a határidő vonatkozásában a jelen ügy kapcsán is olyan iránymutató állásfoglalást igényel, amire a fent vázolt alapjogsérelem kapcsán az Alkotmánybíróságnak van jogi lehetősége. Egyben az alapjogsérelem megállapítása esetén – amelyre az indítványom irányul – a megtámadott határozatot megsemmisítheti.

A fentiekben kifejtett okokra és indokokra tekintettel kérem, hogy az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság érdemben vizsgálja meg és a sérelmezett bírósági határozatokat semmisítse meg.

II. Egyéb nyilatkozat:

Nyilatkozom, hogy indítványozóként nem járlok hozzá a személyes adataim nyilvánosságra hozatalához, de nem ellenzem a határozat anonimizált formában történő közzétételét.

Algyő-Nagyfa, 2020. augusztus 27.

Tisztelettel:

indítványozó

6100

Mellékletek:

- ügyvédi meghatalmazás
- Szegedi Törvényszék Bv, Csoportja 2.F.199/2020/9. jegyzőkönyv és végzés
- Indítványozó fellebbezése
- Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.1069/2020/2. végzés